

Berättelsen om Röstånga Ridklubb

Under en period av ca 15 år, med 1970-talet i centrum, drevs en ridskola i Röstånga, närmare bestämt i Härsnäs. Ansvariga var Inge Swärd och den nybildade klubben, "Röstånga Ridklubb".

Men vi försöker ta det från början efter anteckning och övriga komihåg.

Harry Franzén och Paul Olsen arbetade på 60-talet med en omfattande plan på att uppföra ett äventyrsland. Olsen var ägare och utgivare till att antal serietidningar, bl.a. tidningen Peo, Dennis m.fl.

Det hela gick ut på att i den inre delen av Nackarpsdalen där avrinningen från Odensjön sker genom Ärlabäcken, där på hela detta område skulle ett "Dennisland" se dagens ljus. En stor del i projektet berörde ponnyhästar och för detta införskaffades ett antal sådana. Det fanns t.o.m. en klubbtröja i tillverkning med stort emblem, Peo's Ponnyklubb. Allt var till 99% på väg, när något gick snett, som jag är för lite insatt i för att närmare gå in på.

Det som nu var kris var ett antal ponnyhästar, men då kom ägarna av dessa i god kontakt med lantbrukaren och hästfantasten Inge Swärd som ägde en gård ut mot Billinge. På denna gård började så en ridskola att ta form och en hel del ungdomar var intresserade. Nu måste vi lära oss vem Pia Anréasson är, jo, en dotter till Ulla och Agne Andréasson, en tjej med ett medfött handlag med hästar och denna unga tös blev Inges högra hand i verksamheten. Nu kom många planer igång, som att bilda en ridklubb och på något sätt bedriva ridskola även inomhus, vilket inte var möjligt på gården i Billinge.

Som en skänk från ovan kommer så Tuve Tuveesson, lantbrukare i Härsnäs, in i bilden. Han erbjuder att verksamheten kan bedrivas i det tomma stall och loge som han efter att djurhållning upphört har till lämpligt förfogande. Sedan gick allt av bara farten, Röstånga Ridklubb bildades och blev medlem av Ridsportförbundet. Styrelsens förste ordförande blev Jan-Axel Roslund.

Bland det första som upprättades var ett medlemsregister, för nu behövdes det frivil-

liga krafter. Logen kläddes med brädvägg runt platsen för ridbanan, golvet iordningställdes med grus och sågspån, ett litet kontor och en fikaplatz, belysning drogs in och mycket annat som går fort att skriva om men det tog sin tid. I stallet förbättrades boxar och blev hemvist för stora hästar och de flesta ponnyhästarna stod i rader i spiltor.

Ungdomar strömmade till och det dröjde inte länge förrän ridlektioner under ledning av Inge Swärd, med biträdande av Pia var i full gång. Medlemsantalet bara ökade och efter några år var det inte mindre än ca 85 ungdomar, mest flickor, som var registrerade för ridlektioner. Föräldrar anmälde sig som medlemmar och att fylla funktionärslista var inga problem. I mitten av 70-talet var vi ca 200 medlemmar.

Det var lektioner hela veckan på kvällar, men på lördag - söndag var det från kl. 08.00 till 18.00. Lite skämtsamt talade man om "Härsnäs dagis" eftersom ungdomar kunde komma tidigt och hämtas senare på dagen. Deras sysselsättning var det inga problem med, fick de en borste och en liten ponny så var lyckan fullständig.

Hela sommaren var det mycket utomhuslektioner. Vid Pålsagården var det en liten kalvhaage och den fick disponeras och var en utmärkt plats. Och så var det uteridning, man kunde se en lång karavan ekipage på väg upp på Söderåsen som inbjöd till lättare och svårare ridning.

Klubben fortsatte att växa och det bildades en festkommité, Ulla-Britt Andréasson och Margareta Nilsson var drivande krafter. Det ordnades sammankomster, vårfest, sommarfest, höstfest, luciafest och julfest som samlade unga och gamla i en glad anda. Vi höll till på Torshall och Röstångagården. Det var musik som undertecknad ordnade med bandspelare och högtalare. Disco och gammelvalls om vartannat. Mat och dryck i riklig mängd. Vi var som mest ca 250 personer vid sådana tillfällen. Ungdomarna ordnade egna underhållningar och det var som en stor familjefest och en härlig klubbanda.

I ridhuset ordnades uppvisningar och den populäraste var utan tvekan Trettondagsuppvisningen, som varje år sam-



Han kunde se lite bister ut och stundtals kom kritik, men lära ungdomar att rida det kunde han. Och en profil, det var den gode Inge Swärd.

lade storpublik som trängde sig in på logen och höloftet. Då fick alla som tagit ridlektioner under året visa upp sina färdigheter. Allra stoltast var de som var i 6-10 årsåldern som fick visa sina föräldrar att dom kunde hantera en ponny-häst.

Under ett antal år företogs en Luciaritt. Den utgick från ridhuset och alla ryttarna, små och stora, hade var sin fackla i handen. Ritten gick genom Nackarpsdalen upp till Gästis på trädgårdssidan, där anslöt Scoutkåren med fanor. Ryttarna ställde upp på ett rakt led i sida och många åskådare på verandan fick lyssna till ett flertal sånger och givetvis Luciasången. Applåderna var så kraftiga att hästarna nästan skyggade. Hela ceremonin upprepades sedan på Berggården där pensionärerna väntade, och sedan en sväng genom samhället innan färden fortsatte mot Härsnäs. Många föräldrar och medlemmar följde hela ritten och det slutade med grillkorv, kaffe och bröd vid ridhuset.

En annan liten uppvisning var Vår- Vintergrevarnas kamp i Nackarpsdalen ett arrangemang som i huvudsak Inge och Pia var upphovet till. Det gick till enligt följande; I april månad, en lämplig dag var det samling av så många ryttare som möjligt vid ridhuset och så skedde en uppdelning i två lag. Det kunde vara 10-12 ryttare i varje och klädseln var att så mycket som möjligt likna en riddare från medeltiden med lämpligt svärd (av trä). Gruppen leddas av Vintergreven red sakt in i Nackarpsdalen från Gästishållet. Under vilda tjut kom så Vårgrevens trupp ner från branterna och en väldig kamp började. Den böljade fram och åter men till slut fick Vintergreven nog och hans trupp drog sig mot bortre delen av dalen under den jublande publikens tillrop. En uppskattad tillställning som roade både deltagare och åskådare. Det kan nämnas att ingen blev skadad trots en häftig batalj något år.

Klubben ordnade även Ridläger på sommaren, deltagarna kunde vi hysa in på Röstångagården och transport mellan Röstånga och Härsnäs företogs per cykel. Matfrågan ordnades och

kampen om platserna var hård, men det ordnades så rättvist som möjligt till allas belåtenhet. Men det var arbete från styrelse och även andra medlemmar som fordrades, Jag tänker nu främst på två verkliga eldsjälur; Kerstin Ingemansson, vår ständige sekreterare och

Pia Andréasson, vår kassör under alla år och tillika biträdande ridlärare. Dessa två tjejer var fantastiska outtröttliga i sitt arbete för klubbens bästa och det var inte bara med hästbiten utan hela den sociala verksamheten vilken även var en grundpelare i ridklubbens verksamhet. Det var hemligheten och orsak till Röstånga Ridklubbs stora popularitet.

Ett känt problem var trångboddheten i Härsnäs och det arbetades ständigt på lösningar. Kommunledningen var splittrad, en del förordade att vi skulle flytta hela verksamheten till ridhuset i Gryttinge, andra arbetade och försäkrade oss om att genom lån och bidrag fortsätta i Härsnäs eller Röstånga. Den senare platsen var aktuell flera gånger och då skulle Södergård rustas upp. Klubbens ekonomi grundade sig inte minst på sponsorer och då främst rörelseidkare i Röstånga som hade klart för sig vilken betydelse verksamheten hade för byns ungdomar.

Om vi nu ser på tävlingsverksamheten var den omfattande. Vi arrangerade, Söderåsmästerskapet, pingstävlingar, intern klubbävling, Ridborgarmärket, då festkommittén bjöd på förfriskning och kaffe med bullar.

Men den största och mest efterlängtade var "Småponnydagen", då kom det anmälningar från ca 15 ridklubbar i hela Skåne och södra Halland. T.ex. hade vi ett år inte mindre än 48 ryttare anmälda i klass 1, ponny lätt B. och i klass 2, ponny lätt C var det 54 ekipage, till detta stort deltagande i övriga 3 avdelningar. Tävlingsarna genomfördes något år i Nackarpsdalen, någon gång på markerna där vi nu har idrottsplats och camping. Populärast var dalen, mycket publikvänlig. Allt detta var återkommande under 12 år och säger en del om Ridklubbens betydelse.

En årligt återkommande ridning var en uppvisning om hur en normal ridlektion kunde gå till.



Kikki Franzén populär Lucia flera år. Foto: Leif Persson



En av de yngsta vid ridskolan, Sissi Persson 7 år. Foto: NST



Ridläraren Inge Swärd ledde denna uppvisning.

Platsen för detta var "gamla marknadsplatsen" alltså grönområdet där nu Gästis parkering, busstationen och turistanläggningen finns. Då red ett antal elever, blandat stor häst och ponny under ledning av Inge Swärd, som med auktoritet kommanderade, och det avslutades med en mindre hoppning. En uppvisning som lockade publik och inte minst god reklam för vår verksamhet.

Och med ekonomisk transaktion inköptes ett ridhus i Skara för en hyfsad summa. Detta monterades ner av frivilliga krafter. Inge Swärd och Sylve Nilsson tillbringade mycket tid med detta. Sylve stod för transporterna, åkeriägare som han var. Hela stommen och tillhörande delar var i mycket gott skick. Men vad hände nu! Jo, det blåste andra vindar i kommunhuset i Svalöv och där kom man på att återigen var det en fördel att flytta hela verksamheten till Gryttinge ridhus. Detta var första gången jag märkte en viss pessimism i ridklubbens historia och någon medlem lämnade styrelsen.

I början av 80-talet visade det sig att situationen blev allt mer ohållbar. Sista trettondags-

uppvisningen hölls 1982, och vid flera stormöten förklarade styrelsemedlemmar sin avgång och till ungdomarnas stora förtvivlan nalkades stunden då deras kära ponnyhästar kom att skingras för vinden. Det var trotjänare som Apollo, Putte, Hannibal, Sputnik m.fl. och verksamheten som drivits i Härsnäs under kanske lite primitiva förhållanden när det gällde utetoalett, brist på duschmöjlighet och begränsat fikarum, men i gengäld en otrolig kamratanda. Det blev slutet på en 15-årig bana som givit otaliga ungdomar en meningsfull sysselsättning på sin fritid året runt.



År 1978, då verkade ett genombrott komma beträffande ridhusfrågan. Vi hade långtgående löfte om att rusta upp Södergård.

Tilläggs kan att styrelse och funktionärer, och här måste särskilt nämnas; Inge Swärd, Pia Andréasson och Kerstin Ingemansson, dessa fick inte alltid den uppskattning från samhällets styrande som dom var förtjänta av.

Denna lilla berättelse skrevs för att bevara en ganska unik episod i Röstångas föreningslivs historia.

Leif Persson